

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

Doamnei Olesia STAMATE

Președinta Comisiei Juridice, numiri și imunități

AMENDAMENT

**la proiectul de lege privind modificarea Codului
Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (art. 74,
93, 177 ș.a.)**

(nr. 15 din 20.01.2022)

În conformitate cu prevederile art. 59 și 65 din Regulamentul Parlamentului, se propun următoarele modificări la proiectul de lege nr. 46 din 18.02.2022 pentru modificarea Codului contravențional nr. 218-XVI din 24.10.2008, și prezint următorul amendament:

Art. I La articolul 95 alineatul (1) textul „de la 3 la 10” se substituie cu textul „de la 10 la 25”, iar textul „de la 30 la 60” se substituie cu textul „de la 50 la 80”.

La alineatul (2) din articolul 95 textul „de la 6 la 15” se substituie cu textul „de la 15 la 30”, iar textul „de la 18 la 60” se substituie cu textul „de la 50 la 80”.

Art. II Articolul 109 se completează cu următorul alineat:

(6)¹ Deversarea deșeurilor provenite din exploatarea navelor și a reziduurilor de marfă în mediul marin sau în cursuri de apă de către navele care utilizează porturile naționale, cât și neasigurarea predării acestora către instalațiile portuare de preluare

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”.

Art. III Articolul 119 se modifică, după cum urmează:

„La alineatul (1), textul „de la 30 la 60” se substituie cu cifra „150”, iar textul „de la 180 la 300” se substituie cu cifra „500”.

La alineatul (2) textul „de la 6 la 12” se substituie cu cifra „100”, iar textul „de la 30 la 60” se substituie cu cifra „250”.

La alineatul (3) textul „de la 6 la 12” se substituie cu textul „de la 30 la 60”, iar textul „de la 30 la 60” se substituie cu textul „de la 100 la 120”.

În alineatul (4) textul „de la 12 la 24” se substituie cu cifra „100”, iar textul „de la 60 la 120” se substituie cu cifra „250”.

La alineatul (5) textul „de la 9 la 18” se substituie cu textul „de la 60 la 120”, iar textul „de la 60 la 120” se substituie cu textul „de la 100 la 250”.

La alineatul (6) textul „de la 12 la 18” se substituie cu textul „de la 60 la 120”, iar textul „de la 60 la 120” se substituie cu textul „de la 150 la 300”.

La alineatul (7) textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 70 la 150”.

La alineatul (8) textul „de la 12 la 18” se substituie cu textul „de la 60 la 120”, iar textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 150 la 300”.

La alineatul (9) textul „de la 90 la 150” se substituie cu textul „de la 300 la 500”.

La alineatul (10) textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 80 la 150”, iar textul „de la 90 la 120” se substituie cu textul „de la 150 la 300”.

La alineatul (11) textul „de la 30 la 60” se substituie cu cifra „100”, textul „de la 150 la 240” se substituie cu cifra „250”, totodată, după cuvântul „an” se completează cu textul „cu amendă de 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la 2 ani.

La alineatul (12) textul „de la 200 la 400” se substituie cu cifra „400”.

Art. IV La articolul 120 textul „de la 18 la 24” se substituie cu textul „de la 50 la 90”, iar textul „de la 90 la 150” se substituie cu textul „de la 150 la 300”.

Art. V La articolul 121 textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 50 la 100”, iar textul „de la 120 la 180” se substituie cu textul „300 la 400”.

Art. VI La Articolul 122 alineatul (1) textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 50 la 100”, iar textul „de la 240 la 300” se substituie cu textul „de la 300 la 500” .

La alineatul (2) textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 50 la 100”, iar textul „de la 240 la 300” se substituie cu textul „de la 300 la 500”.

La alineatul (3) textul „de la 30 la 60” se substituie cu textul „de la 60 la 120”.

La alineatul (4) textul „de la 42 la 60” se substituie cu textul „de la 100 la 150”, iar textul „de la 60 la 120” se substituie cu textul „de la 150 la 300.”

Art. VII La articolul 123 textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 50 la 80”, textul „de la 180 la 240” se substituie cu textul „de la 200 la 400”, iar textul „de la 240 la 300” se substituie cu textul „ de la 300 la 500”.

Art. VIII La articolul 124 textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 40 la 80” , iar textul „de la 180 la 240” se substituie cu textul „de la 200 la 400”, iar textul „de la 240 la 300” se substituie cu textul „ de la 300 la 500.

Art. IX La articolul 125 textul „de la 18 la 30” se substituie cu textul „de la 40 la 80”, iar textul „de la 120 la 180” se substituie cu textul „de la 200 la 300”.

Art. X La articolul 126 textul „de la 6 la 12” se substituie cu textul „de la 30 la 60”, iar textul „de la 60 la 120” se substituie cu textul „de la 100 la 200.

Art. XI La articolul 127 alineatul (1) textul „de la 3 la 6” se substituie cu textul „de la 20 la 50”.

La alineatul (2) textul „de la 3 la 6” se substituie cu textul „de la 20 la 50”, iar textul „de la 60 la 120” se substituie cu textul „de la 100 la 300”.

Art. XII La articolul 132 textul „de la 6 la 12” se substituie cu textul „de la 30 la 50”.

Art. XIII La articolul 133 textul „de la 18 la 30” se substituie cu textul „de la 50 la 80”.

Art. XIV La articolul 134 textul „de la 18 la 24” se substituie cu textul „de la 50 la 80”, iar textul „de la 180 la 240” se substituie cu textul „de la 200 la 400”.

Art. XV La articolul 135 textul „de la 3 la 6” se substituie cu textul „de la 20 la 40”.

Art. XVI La articolul 136 textul „de la 6 la 12” se substituie cu textul „de la 20 la 40”.

Art. XVII La articolul 137 alineatul (1) textul „de la 6 la 12” se substituie cu textul „de la 20 la 50”.

La alineatul (2) textul „de la 42 la 120” se substituie cu textul „de la 80 la 150”, textul „de la 90 la 150” se substituie cu textul „de la 150 la 200”, iar textul „de la 150 la 240” se substituie cu textul „de la 250 la 400”.

Art. XVIII La articolul 140 alineatul (1) textul „de la 30 la 60” se substituie cu textul „de la 50 la 100”.

La alineatul (2) textul „de la 60 la 90” se substituie cu textul „de la 100 la 200”, iar textul „de la 240 la 300” se substituie cu textul „de la 300 la 400”.

Art. XIX La articolul 141 alineatul (1) textul „de la 18 la 30” se substituie cu textul „de la 40 la 80”, iar textul „de la 120 la 180” se substituie cu textul „de la 200 la 300”.

La alineatul (2) textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 50 la 100”, iar textul „de la 120 la 180” se substituie cu textul „de la 200 la 400”.

La alineatul (3) textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 50 la 80”, iar textul „de la 120 la 180” se substituie cu textul „de la 200 la 400”.

Art. XX La articolul 142 alineatul (1) textul „de la 6 la 18” se substituie cu textul „de la 50 la 100”, iar textul „de la 60 la 180” se substituie cu textul „de la 200 la 400”.

La alineatul (2) după cuvântul „circulația” se introduc textul „sau comercializarea”, textul „de la 6 la 18” se substituie cu textul „de la 50 la 100”, iar textul „de la 120 la 240” se substituie cu textul „de la 200 la 300”. Totodată, după textul „funcție de răspundere.”, se introduc textul „, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.”.

La alineatul (3) textul „de la 120 la 240” se substituie cu textul „de la 200 la 400”.

Art. XXI Articolul 147 se modifică și se expune în următoarea redacție:

„Articolul 147. Depășirea normativelor valorilor-limită de emisii de acțiune dăunătoare asupra mediului și emisia de poluanți fără autorizație

(1) Depășirea normativelor valorilor-limită de emisii a substanțelor poluante, de acțiune radiologică, fizică și biologică asupra mediului, emisia de poluanți în atmosferă fără autorizația autorității publice abilitate, când obținerea unei astfel de autorizații este necesară conform legislației

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Nerespectarea de către unități și întreprinderi a obligației legale privind încadrarea în valorile-limită de emisii a substanțelor periculoase, generate ca urmare a eliminării deșeurilor,

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Desfășurarea activității de valorificare energetică anvelopelor uzate, activităților de recuperare și de reciclare a deșeurilor de metale în lipsa instalațiilor de purificare a emisiilor în componentele mediului, a echipamentului de măsurare pentru controlul emisiilor, inclusiv cel computerizat, precum și prezentarea eronată sau neprezentarea rapoartelor privind volumul emisiilor și calitatea acestora, în procesul de activitate,

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”.

Art. XXII Articolul 154 se completează cu următoarele alineate,

„(15) Nerespectarea procesului de gestionare a deșeurilor de baterii și acumulatori prin:

a) abandonarea bateriilor și acumulatorilor uzați sau a componentelor solide ale acestora;

b) deversarea electrolitului din acumulatorii uzați pentru autovehicule pe sol, în apele de suprafață, apele subterane și în sistemele de canalizare,

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității

de pînă la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(16) Nerespectarea de către operatorul stației de tratare/schemei de valorificare materială a deșeurilor de echipamente electrice și electronice a obligațiilor privind:

a) asigurarea recuperării sau reciclării deșeurilor de echipamente electrice și electronice supuse tratării care pot fi recuperate sau reciclate;

b) asigurarea atingerii Țintelor minime de recuperare și reciclare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice;

c) raportarea, trimestrială, producătorilor de echipamente electrice și electronice rezultatele de performanță în atingerea Țintelor de colectare și tratare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice stabilite de Guvern;

d) asigurarea procesului tehnologic în modul în care materialele finale obținute după dezasamblarea echipamentelor electrice și electronice uzate nu vor conține componente cu caracteristici periculoase,

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(17) Încălcarea interdicției privind producerea, punerea la dispoziție pe piață și utilizarea substanțelor enumerate în secțiunea 1 din anexa nr. 6 al Legii nr. 209/2016 privind deșeurile, fie individual, fie în compoziția preparatelor, fie sub formă de compuși ai unor diverse articole

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(18) Încălcarea interdicției pentru operațiunile de valorificare sau eliminare a deșeurilor de poluanți organici persistenți care pot conduce la recuperarea, reciclarea, regenerarea sau reutilizarea oricăror dintre substanțele enumerate în secțiunea a 2-a din anexa nr. 6 al Legii nr. 209/2016 privind deșeurile

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale

aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(19) Încălcarea actelor normative privind gestionarea deșeurilor din activitatea medicală de către conducătorii instituțiilor de asistență medicală pentru persoane, animale, precum și conducătorii instituțiilor de cercetări în acest domeniu, prin:

a) lipsa planificării anuale a cheltuielilor necesare pentru gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile de asistență medicală pentru persoane și animale, și/sau din cercetările conexe, clasificate în deșeuri periculoase și nepericuloase;

b) lipsa planurilor de gestionare a deșeurilor rezultate din activitatea medicală și asigurarea implementării acestora în conformitate cu regulamentul intern și actele normative aprobate de Guvern;

c) lipsa persoanei responsabile pentru activitățile de gestionare a deșeurilor rezultate din activitatea medicală nominalizate în modul stabilit sau ne asigurarea formării profesionale continue a angajaților în domeniul gestionării deșeurilor rezultate din activitatea medicală,

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 60 de ore.

Art. XXIII se propune completarea cu un articol nou după cum urmează:

„Articolul 154¹ Încălcarea normelor privind responsabilitatea extinsă a producătorului

(1) Gestionarea deșeurilor în lipsa unui sistem individual sau colectiv de gestionare a fluxurilor respective de deșeuri, sau neprezentarea actelor de confirmare a unui sistem individual sau de certificare în calitatea de membru al unui sistem colectiv de colectare, tratare, valorificare sau eliminare a produselor ce au devenit deșeuri,

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Neînregistrarea în modul stabilit a producătorului sau a distribuitorului de produse supuse reglementărilor de responsabilitate extinsă a producătorului în SIA MD deținută de Agenția de Mediu

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”

(3) Nerespectarea de către operatorul depozitului de deșuri, responsabil de întreținerea, supravegherea, monitorizarea și controlul postînchidere al depozitului, a obligației de raportare anuală în cadrul SIA MD, despre tipurile și cantitățile de deșuri eliminate, cât și semestrială, privind datele înregistrate în urma monitorizării depozitului de deșuri, pentru a demonstra conformitatea cu prevederile din autorizația de mediu pentru gestionarea deșeurilor, precum și pentru a demonstra stadiul îndeplinirii măsurilor din programul pentru conformare

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an,

(4) Nerespectarea operatorului depozitului de deșuri responsabil de întreținerea, supravegherea, monitorizarea și controlul postînchidere al depozitului, a obligației de constituire a unui fond pentru închiderea și urmărirea postînchidere a depozitului

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an. ”

Art. XXIV Articolul 155 se va completa cu un nou alineat, după cum urmează:

(4) Gestionarea neregulamentară prin amestecarea deșeurilor de mercur, inclusiv lămpi fluorescente uzate, cu alte categorii de deșuri periculoase sau cu alte deșuri, substanțe sau materiale

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 60 de ore, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”.

Art. XXV Se propune completarea cu un articol nou, după cum urmează:

„Articolul 155² Încălcarea cerințelor de prevenire a accidentelor majore care implică substanțe periculoase, precum și de limitare a consecințelor acestora asupra sănătății umane și asupra mediului prin:

a) nedesemnarea persoanei responsabile de managementul securității, starea bună și funcționarea inofensivă în modul stabilit, și/sau dacă persoana nu deține permis de exercitare a atribuțiilor conexe securității industriale, în deosebi, la amplasamentele care reprezintă pericole de accidente majore care implică substanțe periculoase;

b) nerespectarea condițiilor și măsurilor necesare, potrivit prevederilor legislației în vigoare, pentru a preveni accidentele majore și pentru a limita consecințele acestora asupra sănătății umane și asupra mediului;

c) neinformarea imediată a autorității administrației publice locale pe al cărei teritoriu se află amplasamentul, a Agenției de Mediu, și în copie a Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și a Agenției pentru Supraveghere Tehnică, despre producerea unui accident major care implică substanțe periculoase;

d) netransmiterea de către operator în cel mult 3 zile după finalizarea lucrării, către Agenția de Mediu, și în copie Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și a Agenției pentru Supraveghere Tehnică, a informației cu privire la lucrările sau modificările efectuate la instalațiile tehnice, sau în cazul modificării formei fizice a unui proces a naturii, sau a cantității substanțelor periculoase utilizate în cadrul unui amplasament, a unei zone de depozitare care cad sub prevederile Legii nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, și pot avea consecințe semnificative în cazul producerii unei avarii, unui accident major sau pot determina reclasificarea unui amplasament de nivel inferior ca amplasament de nivel superior ori viceversa, conform Legii prenotate, inclusiv netransmiterea informațiilor actualizate o dată la 5 ani”;

e) netransmiterea, de către operatori a Raportului de securitate care include informații conform prevederilor Legii nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, în adresa Agenției de Mediu;

f) neinformarea publicului și/sau a persoanelor juridice învecinate privind riscurile pe care le presupune amplasamentul, obiectele de

producție sau instalațiile tehnice (existente sau viitoare), și informația cu privire la depozitari a substanțelor periculoase în deosebi cele care cad sub prevederile Legii nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, ori furnizarea informațiilor solicitate la cererea autorităților competente prevăzute la art. (5), alin. (2) din Legea nr. 108/2020,

se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”

Art. XXV La articolul 405 după cifra „154” se completează cu cifra „154¹”, iar după textul „art. 155 alin. (1)” se completează cu textul „art. 155² alin. (3)”.

Argumentarea.

Conform amendamentului, se propune modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24.10.2008 la Capitolul IX Contravenții în domeniul protecției mediului, astfel, se propune operarea modificărilor asupra cuantumului amenzilor aplicate pentru încălcarea legislației de mediu în domeniul silvic, exploatarea subsolului, gestionarea deșeurilor, apelor și altele.

1. Domeniul silvic.

Este de menționat că, pe parcursul anilor 2017 – 2021, au fost constatate activități ilegale de tăieri a vegetației forestiere, respectiv pentru anul 2017, au fost documentate tăieri ilicite a circa 5380 de arbori cu volumul de masă lemnoasă de circa 1251,435 m³, pentru anul 2018 - arbori tăiați 4590 de exemplare și volumul masei lemnoase de 1022,26 m³; pentru anul 2019 - total arbori tăiați 12396 exemplare, iar volumul masei lemnoase constituie circa 2552,38 m³; pentru anul 2020 - arbori tăiați 11537 exemplare și volumul masei lemnoase de circa 1050,37 m³, iar în anul 2021, preliminar, cifrele arată că au fost tăiați ilicit 10491 de arbori cu volumul de masă lemnoasă de 1768,60 m³. (Sursa Anuarele IPM). În continuare, se constată faptul că în perioada 2017-2021, au fost defrișați ilegal circa 44394 de arbori, ce constituie circa 7645 m³ de masă lemnoasă.

În aceste condiții, pe parcursul anilor vizați, ca rezultat a tăierilor ilicite, suprafața terenurilor împădurite în mediu s-a micșorat cu aproximativ 90 de hectare, ceea ce presupune pierderea anuală a vegetației forestiere pe aproximativ 18 hectare, generând premise pentru înrăutățirea climei în context regional, cu efecte negative în sferile sociale și economice

garantate de stat. În contextul dat, intervenim cu propunerea majorării cuantumului amenzilor în domeniul fondului forestier.

Totodată, potrivit Hotărîrii Curții de Conturi nr. 74 din 20.12.2021 cu privire la Raportul auditului conformității administrării și gestionării fondului forestier de către Agenția „Moldsilva”, s-a recomandat completarea Codului contravențional și, după caz, a celui penal, cu noi sancțiuni/amenzi silvice pe domeniu inclusiv majorarea amenzilor.

Modificările propuse la Articolul 142 aliniatul (2) reies din necesitatea de a contracara activitățile ilegale de practicare a comerțului cu produse lemnoase în lipsa actelor de proveniență și de către persoane neautorizate în acest sens și înlăturarea lipsei cadrului normativ de sancționare a persoanelor care comercializează produse lemnoase în lipsa actelor justificative.

Astfel, ca efect al completărilor legale, urmează a fi create premise pentru diminuarea cazurilor de exploatare ilicită a vegetației forestiere și vânzarea la negru a acesteia, totodată, reorientarea persoanelor interesate către exercitarea activității de antreprenariat în conformitate cu normele legale, contribuind astfel la consolidarea bugetului de stat prin taxe și impozite.

Concomitent, toate cele menționate vor reduce din lacunele existente care oferă posibilitatea celor interesați de a ocoli prevederile legale și creșterea capitalului personal în detrimentul intereselor statului și a societății privind gestionarea durabilă și rațională a resurselor naturale.

2. Domeniul gestionarea deșeurilor.

Concomitent, amendamentul a fost elaborat cu scopul de a completa Codul contravențional cu prevederi/încălțări din domeniul gestionării deșeurilor, includerea răspunderii pentru unele încălțări din domeniul responsabilității extinse a producătorilor și gestionarea substanțelor chimice periculoase, reieșind din lipsa reglementărilor existente în cod la moment.

Astfel, deșeurile reprezintă o problemă de amploare de la an la an, iar gestionarea acestora depinde de măsura în care sectorul privat are potențialul de a le procesa, cele rămase fiind eliminate în gunoiști și continuând să polueze mediul înconjurător.

Principalele provocări cu care se confruntă Republica Moldova în ceea ce privește managementul deșeurilor, ține de nerespectarea Legii 209/2016, iar necesitatea punerii în aplicare a normelor date, sunt în vederea soluționării problemelor în domeniu, atingerii obiectivelor trasate,

precum și motivarea dezvoltării proceselor inovatoare, care să aducă plus valoare atât mediului, cât și economiei.

Categoriile de deșeuri sunt reglementate în conformitate cu Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, și clasificate conform Hotărârii de Guvern nr. 99/2018 pentru aprobarea Listei deșeurilor, care la etapa actuală sunt formate de generatorii de deșeuri: populație (generatori de deșeuri municipale), agenții economici în calitate de producători și distribuitori (generează deșeuri pentru care se aplică principiul REP), agenți economici din sectorul industrial (toate categoriile de deșeuri).

Schematic în Fig. 1, deșeurile sunt divizate în câteva grupe: deșeuri municipale, deșeuri industriale și fluxuri de deșeuri specifice, inclusiv cele reglementate conform principiului responsabilității extinse a producătorului (REP).

Fig.1.

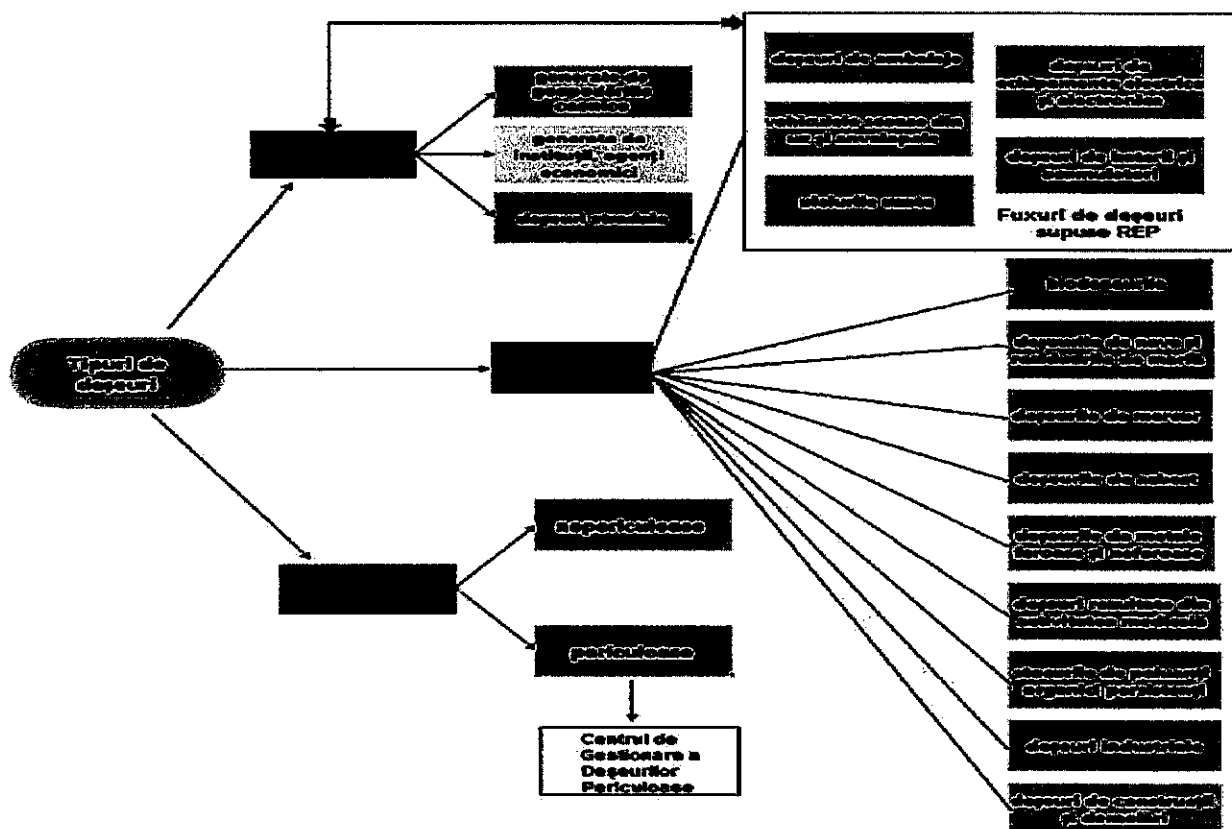

Figura 1. Tipurile de deșeuri

Sursa: Legea nr.209/2016 privind deșeurile

Schematic în Fig. 1, deșeurile sunt divizate în câteva grupe: deșeuri municipale, deșeuri industriale și fluxuri de deșeuri specifice, inclusiv cele reglementate conform principiului responsabilității extinse a producătorului (REP).

Astfel, gestionarea incorectă a deșeurilor conduce la abandonarea acestora în spațiile verzi, pe câmpuri, în râuri și alte spații, care deseori provoacă daune considerabile mediului prin arderea pădurilor, miriștilor, etc., acest proces se amplifică în perioada secetoasă a anului, inclusiv prin poluarea directă a apelor și solului.

Conform datelor Inspectoratului pentru Protecția Mediului (IPM), în anul 2020 au funcționat 1136 depozite de deșeuri cu suprafața de 1222,05 ha. În localitățile rurale atribuirea terenurilor pentru amplasarea și exploatarea depozitelor a fost organizată de administrația publică locală prin deciziile consiliilor locale, actualmente constituind o suprafață totală de 1027,96 ha. Pe parcursul anului 2020, pentru a reduce volumul deșeurilor depozitate neautorizat, anual în cadrul Campaniei de primăvară de salubritate și amenajare a localităților, au loc acțiunile de reducere a numărului de gunoiști existente, prin amenajarea a 4-6 depozite de deșeuri municipale. Astfel, de către subdiviziunile teritoriale ale IPM au fost întocmite 636 acte de inspectare, au fost încheiate 789 procese-verbale cu privire la contravenție, au fost aplicate amenzi în sumă de 686 600 lei, amenzi încasate 381 325 lei. Aceste măsuri *nu sunt suficiente* pentru a reduce volumul deșeurilor abandonate și a preveni poluarea mediului, respectiv, conștientizarea populației, agenților economici și altor categorii de subiecți de drept, trebuie să fie realizată și prin pârghii administrative, inclusiv avînd la bază infrastructura existentă.

Luând în considerație tendința de aliniere a Republicii Moldova la standardele UE, sectorul urmează a fi restructurat esențial. Astfel, începînd cu anul 2022 urmează a fi lansat procesul de construcție a noii infrastructuri de management al deșeurilor în cadrul proiectului „*Deșeuri solide în Republica Moldova*”, în mărime de 25 mil. Euro, finanțat de BEI/BERD, în trei Regiuni de Management al Deșeurilor (RMD). Primul proiect pilot va fi în RMD nr. 5 r-nul Ungheni, r-nul Nisporeni, r-nul Călărași, care vor fi continuate pe parcursul anului 2023 în RMD nr. 1- r-nul Cantemir, mun. Cahul, r-nul Taraclia și UTA Găgăuzia, (Vulcănești și Ceadr-Lunga) și RMD nr. 8 – r-nul Briceni, r-nul Ocnița, r-nul Edineț, r-nul Dondușeni.

Investiția este garantată de stat, care acoperă și costurile de închidere (prin recultivare) a gunoiștilor existente cu reducerea considerabilă a

numărului acestora, odată cu dezvoltarea noii infrastructuri de management al deșeurilor, fiind excluse depozitățile necontrolate și poluarea mediului.

Respectiv, sistemul de sancțiuni pentru încălcările administrative pentru gestionarea deșeurilor este inadecvat, precum și pentru anumite fluxuri de deșuri (conform abordării REP), nu există pârghii administrative pentru a preveni încălcarea prevederilor legale în special ce vizează raportarea și atingerea țintelor de către sistemele colective și individuale. La etapa actuală, în lipsa ajustărilor necesare în Codul Contravențional cu noile abordări Europene, activitatea Inspectoratului de Protecție a Mediului se limitează doar la aplicarea celor sancțiuni care se încadrează în prevederile art. 154 stabilit în Codul Contravențional. Astfel se propune Articolul 154¹ care va stabili pârghii administrative pentru încălcarea normelor privind responsabilitatea extinsă a producătorului, acestea fiind corelate direct cu prevederile Legii nr. 209/2016 privind deșeurile și actelor normative în vigoare.

În acest context, odată cu intrarea noilor reglementări în vigoare care sunt stabilite de Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, și actele normative de implementare a acesteia, aplicarea sancțiunilor actuale conform Codului Contravențional nu corespund realității. Mai mult ca atât, sunt neacoperite 8 hotărâri de Guvern:

1. Hotărârea Guvernului nr. 99/2018 privind aprobarea Listei deșeurilor (M.O. 02.02.2018 Nr. 33-39);

2. Hotărârea Guvernului nr. 501/2018 privind Instrucțiunea privind ținerea evidenței și transmiterea datelor privind deșeurile și gestionarea acestora (M.O. 01.06.2018 Nr. 176-180);

3. Hotărârea Guvernului nr. 212/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice, (M.O. 23.03.2018 Nr. 95-104);

4. Hotărârea Guvernului nr. 373/2018 cu privire la Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți www.retp.gov.md (M.O. 27.04.2018 Nr. 133-141);

5. Hotărârea Guvernului nr. 682/2018 privind aprobarea Conceptului Sistemului Informatic Automatizat Managementul Deșeurilor prin care a fost dezvoltat sistemul de raportare www.siamd.gov.md (M.O. 20.07.2018 Nr. 267-275);

6.Hotărârea Guvernului nr. 696/2018 privind aprobarea Regulamentului sanitar privind gestionarea deșeurilor rezultate din activitatea medicală (M.O. 10.08.2018 Nr. 295-308 art. 835);

7.Hotărârea Guvernului nr. 561/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind ambalajul și deșeurile de ambalaj (M.O. 21.08.2020 în Monitorul Oficial Nr. 212-220);

8.Hotărârea Guvernului nr. 586/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea bateriilor și acumulatorilor și deșeurilor de baterii și acumulatori (M.O. 28.08.2020 Nr. 221-225).

Sistemul de sancțiuni pentru încălcările administrative pentru gestionarea deșeurilor este foarte redus, precum și pentru anumite fluxuri de deșeuri (conform abordării REP), nu există pârghii administrative pentru a preveni încălcarea prevederilor legale în special ce vizează raportarea și atingerea țintelor de către sistemele colective și individuale. La etapa actuală în lipsa sancțiunilor pe REP, activitatea Inspectoratului pentru Protecția Mediului se limitează doar la aplicarea celor care se încadrează în prevederile art. 154 stabilit în Codului Contravențional. Astfel, se propune Articolul 154¹ care va stabili pârghii administrative pentru încălcarea normelor privind responsabilitatea extinsă a producătorului, inclusiv prin reducerea impactului de la emisiile de poluanți în atmosferă, generate ca urmare a valorificării energetice sau eliminării deșeurilor prin depozitate, acestea fiind stabilite prin Articolul 147, propunerile fiind corelate direct cu prevederile Legii nr. 209/2016 privind deșeurile, și actelor normative în vigoare.

Conform datelor disponibile din legislația țărilor UE, pentru comparație, în *România se aplică amenzi uriașe* pentru agenții economici și persoanele fizice care transportă și depozitează ilegal deșeuri, amenzile pot ajunge *la 40.000 de lei Ro*.

Prin urmare, sunt strict interzise abandonarea deșeurilor, eliminarea lor în afara spațiilor autorizate, dar și incendierea deșeurilor de orice fel, iar amenda pentru persoanele fizice este *de la 10.000 lei la 20.000 lei*.

În statele Europene, mărimea amenzilor pentru deșeurile municipale abandonate sau care se aruncă pe străzi în parcuri constituie *de la 200-1000 Euro*, iar pentru nerespectarea prevederilor legale, de către agenții economici, constituie de la *1000 - 25000 Euro*, cu sistarea activității pe o perioadă de timp până la înlăturarea neconformităților. În cazuri mai grave, se calculează prejudiciile în proporții deosebit de mari, și se sistează activitatea complet.

În alte state, ca ex. Singapore, aruncarea unui tichet pe stradă se sancționează la *1000 Euro*.

Respectiv, existența bazei legislative privind deșeurile nu este suficientă pentru a implementa politicile de mediu, aceasta trebuie să fie implementată și respectată cu sprijinul autorităților, întreprinderilor, părților interesate și a cetățenilor. Nu în ultimul rând, sancțiunile trebuie aplicate efectiv de către autorități, pentru a putea atinge efectul scontat, de multe ori fiind necesară înăsprirea sancțiunilor pentru nerespectarea măsurilor privind reciclarea deșeurilor. Astfel accentul principal fiind pus pe prevenirea generării deșeurilor la sursă.

3. Domeniul exploatarea subsolului.

Modificările propuse pe segmentul încălcărilor în domeniul exploatării subsolului, se axează pe majorarea cuantumului amenzilor, astfel, aceste modificări sunt necesare din considerentul că, la moment, amenzile aplicate sunt foarte mici comparativ cu impactul pe care îl au contravențiile respective.

Subsidiar, modificările sunt actuale în contextul în care Comisia Parlamentară de anchetă privind modul de exploatare a substanțelor minerale utile, constată faptul că la moment instrumentele administrative disponibile, inclusiv, prin prisma cunatumului amenzilor aplicate pentru contravențiile în domeniul subsolului, în coraport cu prejudiciile care sunt cauzate resurselor naturale, sunt ineficiente, astfel, majorarea amenzilor va descuraja comiterea faptelor ilicite.

Consecvent, este de menționat faptul că, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, pe parcursul anilor 2020-2022, a întocmit 662 procese-verbale cu privire la contravenție în domeniului solului și 190 procese-verbale cu privire la contravenție în domeniul subsolului.

În contextul dat, întru uniformizarea procesului de reglementare cu cel de implementare, avînd drept scop responsabilizarea beneficiarilor de resurse naturale, generatorilor de deșeuri prin prevenirea încălcării cadrului legislativ, întervenim cu propuneri expuse de completare a Codului contravențional.

Digitally signed by Cușnir Mariana
Date: 2022.04.01 16:46:12 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Mariana CUȘNIR

Deputat în Parlament